

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 35 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 grănci v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octombrie v. 1892

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*).

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonati vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în care li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Memorandul improcesat.

Așadar' s'a întâmplat! Memorandul adresat Maiestății Sale de către reprezentanții partidului național român a ajuns să fie rezolvat de procurori printr'un proces de presă!

Ne mirăm numai, că contele Szapáry s'a socotit atât de mult până-când a luat această măsură vrednică de actualul sistem unguresc. Căci în cele din urmă putea să scie dela început, că numai așa rămâne consecuență în politica de guvernare ce a adoptat și care fără îndurare pretinde ca ori-ce mișcare a nemaghiarilor să fie numai decât urmărirea cu procuror și temniță.

Nu trebuia deci să aștepte până l-a scâdărit toată haita șovinistilor în parlament și în presă, nu trebuia să hesite până când l-a făcut caraghios contele Apponyi prin constatarea sa dela Jászberény, că rezultatul promisiunii date de guvern, că va lua măsuri energice contra mișcării naționalităților, este numai improcesuarea unui „culegător-tipograf“. Din Iunie până în Octombrie este vreme cam lungă, trebuia să-și iee dela început măsurile, mai ales că acum tot acolo a ajuns, unde au voit să-l aibă șovinistii.

Dar' nu e vorbă, va fi având și contele Iuliu Szapáry nedumeririle sale. Căci acum se vedem cum se prezintă lucrurile? Cine va fi tras la răspundere pentru publicarea și răspândirea Memorandului?

Sub Memorand sunt iscălite cinci nume: al președintelui, al celor doi vice-președinți și al celor doi secretari ai comitetului central ales de conferența din 20—21 Ianuarie 1892 a partidului național român. Foarte bine, vor fi trași aceștia la răspundere. Însă poate-se opri guvernul aici? Textul Memorandului a fost stabilit și votat unanim în ședința comitetului complet, care tot în unanimitate a hotărât ca să fie dat publicității în cinci limbi. Nu rămâne deci decât a da în judecată pe toți doi-deci și cinci de membri ai comitetului. Ei bine, vor fi dați în judecată și treaba s'a isprăvit.

Ba nu s'a isprăvit. Căci comitetul nu a lucrat de capul seu, ci pe baza concluderilor unanim al celor peste două sute de delegați, veniți la conferență ca reprezentanți ai celor șaptezeci de cercuri electorale locuite de Români. După spiritul și litera legii toți acești delegați sunt complici, ba sunt chiar autorii spirituali ai „delictelor“ cuprinse în Memorand, și deci în temniță cu ei! Ba dacă este vorba ca justiția să fie promptă și exactă, apoi trebuie dați în judecată chiar și alegătorii, care au trimis delegați la conferență, căci de bună seamă dacă vor fi întrebați, vor spune și ei, că Memorandul s'a făcut cu scirea, aprobarea și conlucrarea lor. Deci nu rămâne decât să fie adunate toate masele alegătorilor români și aruncate în temnițele unguresci.

Dar' în cele din urmă nici atâtea nu este deajuns. Diarul nostru a avut fericirea de a publica mai multe săptămâni de-arindul sute de adrese și scrisori, prin care Românii din toate ținuturile au declarat cu încălzirea lor proprii că aprobă Memorandul și aderă la cele cuprinse într'nsul, fiindcă în numele lor s'au spus și s'au făcut.

Prin urmare consecința ultimă, însă foarte logică și naturală este, că dacă e a fi dat cineva în judecată pentru cuprinsul Memorandului, apoi acel cineva este întreg poporul românesc din Transilvania și Ungaria, afară poate de cei câțiva „moderați“ sau „speculanți“, pe care guvernul mai ușor îi poate aduna decât pe autorii Memorandului, căci s'au grăbit demult a se insinua, ear' Românii se

vor învol bucuros ca aceștia să fie puși la adăpostul codului penal.

Dar' ni-se va dice, nu este vorba de cuprinsul Memorandului, ci de publicarea lui. Dacă așa stă treaba, apoi sîntem și mai curioși să vedem ce va face guvernul. Memorandul a fost tipărit în patru limbi în tipografia „Institului tipografic“ din Sibiu, ear' într'a cincina, în cea maghiară, într'o tipografie din Viena. „Vor fi dați prin urmare în judecată proprietarii și lucrătorii acestor stabilimente. Însă „vinovați“ nu sînt numai aceștia. Căci Memorandul a fost reproduc în întreg cuprinsul de toate foile politice românesce din patrie, chiar de ale „moderaților“ și „speculanților“. Vor trebui deci improcesuate redacțiile și editorii acestora. Dar' urmărirea nu se poate opri nici aici. Cuprinsul Memorandului, sau cel puțin părți mari din el au fost reproduse și în alte foi neromâne, precum sârbesci, slovacesci, croate, germane etc. din Ungaria și din Austria. Deci și asupra acestora va trebui să se extindă eventuala acasă. La răspândirea Memorandului a contribuit chiar și presa din străinătate, anuntind cea din România din Germania, Italia, Belgia etc. unde pretutindenea au fost reproduse punctele cardinale ale Memorandului. Nu rămâne prin urmare alta guvernului, decât să ceară, prin intervențiune diplomatică, ca toate redacțiile și editurile respective să fie trase la răspundere.

Scurt și cuprinzător: De cumva guvernul prin organele sale nu voese să facă un proces tendențios cătorva persoane anumite, va să dică o nedreptate, dacă voese să dea — *sit venia verba* — „curs liber justiției“, să urmărească adevăr pe toți „culpabili“ care au comis „crimele“ sau „delictele“ cuprinse în Memorand, atunci nu se poate feri de absurditatea de a încena un proces, în care numărul acuzărilor va fi, dacă nu de milioane, cel puțin de mai multe mii.

Înțelegem așadară pentru-ce a hesitat contele Szapáry atât de mult. A face nedreptăți atât de vădite prin procese tendențioase, în care nu sînt acuzați toți culpabili, este un lucru cam periculos chiar și pentru un ministru-president. Dar' și mai periculos lucru este a comite absurdități, dând în judecată un popor întreg, sau fie și numai pe toți luptătorii, spriginătorii și binevoitorii lui. Căci în asemenea caz se nasc multe întrebări, dintre care cea mai neînsemnată este, că de unde

va lua guvernul posibilitatea fizică pentru a duce în deplinire toate consecințele unei asemenea monstruoșități? ...

Din aceste motive noi și sîntem de modestă părere, că nu e serioasă toată comedia aceasta. Nu poate fi Memorandul substrat pentru un proces politic, ear' dacă guvernul tot a ordonat intentarea lui, apoi va fi făcut-o sub presiunea impetușității șovinistilor, dar' nu pentru-ce să facă vre-o treabă, ci pentru-ca să le demonstre acestora că sînt absurzi și nebuni. Cu alte cuvinte nu la adresa Românilor, ci la a șovinistilor maghiari poate numai suna această încredințare.

Dar' fie cum va fi, prin improcesuarea Memorandului guvernul unguresc a făcut cauzei românesce sub toate împregiurările un mare și netăgăduit serviciu. Căci printr'nsa se va dovedi încă odată, mai lămurit și mai la înțeles ca ori-când, că prin procese politice cestiunea românească nu se rezolvă, ci mai vîrtos se agravează și se înveninează.

Cine nu crede va vedea.

O crasă în Ungaria. Biroul de corespondență din Budapesta ni-a trimis ieri telegrafice desmințirea scirilor publicate de „N. E. Presse“ despre divergențele acute ivite în consiliul de ministri. Astăzi sîntem în poziție a pune sub ochii cititorilor întreg raportul numitului diar vienez datat din Budapesta și publicat în nrul seu din 7 Octombrie n. Eată ce scrie „Neue Freie Presse“:

„Ministru-president contele Szapáry, după-cum s'a anunțat deja, a fost ieri în Gödöllő și a fost primit în audiență mai lungă de către Împăratul. Presupunerea generală era că șeful cabinetului s'a dus în castelul de plăcere al Monarhului spre a-i raporta despre starea holerei. E foarte probabil că aceasta s'a și întâmplat. În cercurile politice mai bine informate din capitală i s'a atribuit acestei audiențe o importanță cu mult mai mare, pentru-că impresia generală a acestor cercuri e că contele Szapáry a avut motiv ca să raporteze Monarhului asupra unei faze a politicii interne care se poate semna ca o schimbare foarte serioasă. Informațiunile noastre fără îndoială sigure merg într'acolo că în prima linie se tractează de cestiunea politică bisericească. S'a raportat deja acum două zile că consiliul de ministri se va întruni din nou și se va ocupa cu această afacere. Aceasta s'a întâmplat în fapt alaltăieri în mod foarte detaliat. În acest moment poate-că nu se poate încă afirma că păreri divergente asupra

acestei cestiuni în consiliul de ministri au dat prilegiu la diferențe foarte acute, căroră ar trebui să urmeze în mod necesar imediate schimbări personale, dar' la tot cazul pare a se fi insistat în consiliul de ministri cu toată energia ca să se aducă în fine această cestiune în spirit liberal și pe lîngă salvarea autorității statului la o soluție, care la tot cazul se stee departe de orice tendență dușmănoasă bisericii. Lumea politică ține de altfel cont, și nu fără temei, de faptul, că ministrul de culte și instrucțiune contele Csáky, ministrul de finance Dr. Wekerle și ministrul de justiție Desider Szilágyi, cu un cuvînt acei membri ai ministerului, care dau aceleia conținut politic și li atribue importanță, vor ține strîns laolaltă în această cestiune. Dilele proxime trebuie să aducă deja o lămurire a situației și ne vor arăta, dacă e vorba ear' numai de fricțiuni trecătoare, de care în anii din urmă nu am dus de sigur lipsă, sau că Ungaria stă la punctul de mănecare al unei crise serioase. Sînt politici foarte însemnați, care inclină spre această în urmă apăsătoare. Primatule Vaszary petrece în acest moment în Budapesta. Se ține de foarte probabil că el se va prezenta în proximele zile în castelul din Gödöllő. Audiența de ieri a ministrului de honveți baron Fejérváry în Gödöllő nu stă nici într'o legătură cu aceste întimplări“.

Cu toate desmințirile oficiale diarele din Budapesta, între care și semi-oficioșul „Neues Pester Journal“, susțin adevărul și exactitatea informațiunilor diarului „Neue Freie Presse“.

Maghiarii și presa europeană. Chiar la începutul noii sesiuni, cestiunea română a ajuns să se discute în parlamentul maghiar. Astfel în ședința dela 6 Oct. n. ce a ținut-o comisia financiară, la discuțiunea ce s'a făcut asupra bugetului ministerului de interne, Asboth a accentuat necesitatea ca declarațiunile făcute în parlament din partea primului ministru să fie fidel reproduse și în foile străine. Trebuie deci luat măsuri în acest sens. Același lucru l'a cerut și deputatul Pázmándy, adăugînd că măsuri mai energice și mai eficace trebuie a se lua pentru informarea presei străine asupra lucrurilor ce se petrec în Ungaria. Cere ca ministrul de interne maghiar să-și întocmească un birou separat pentru acest scop, și să se emancipeze de biroul de presă al ministerului de externe și de „k. k. Correspondenz Bureau“. Helffy a atras atenția comisiei asupra faptului, că cu ocaziunea discuțiunii în publicitate a cestiunii române chiar și în foile italiene amice Ungariei au apărut articole

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Marelui bărbat național

DR. VASILE LUCACIU.

Glasul Tău plin de putere, deșteptat-a pe poporul

Pentru-a cărui deșteptare Tu ai fost trimis de

Domnul:

Dela margini pîn' la margini, țeara 'ntregă — și Bihorul,

Tresărit-a ca de-un vuiet, și din ochi perita

somnul. . .

Să n'ocară-atunci tiranii, să omoare pe pă-

torul,

Să se risipească turma, pradă poței lor s'o iee;

Dar' au dat cu capu 'n stîncă, dat-au piept

cu luptătorul,

Care scie cu vrămașii fără frică piept să dea.

Pe arena-atîtor lupte dănd loviri nepre-

curmate,

Vrămașii rupendu-și arma 'n pieptul Tău,

„Vasile-Mare“:

Să-n' cerca al Tău părinte, însoțit de al Tău

frate,

Ca să-ți dea lovitura . . . și Tu? le-areți

pieptul tare.

Te-a rănit? O, nu-i nimica; căci un piept ce

poartă sânge,

Plin de flacăra iubirii, pentru scumpa sa na-

țiune,

Și când cade mort în luptă arma 'n mîna
dreapt'o strînge,

Și cu dînsa face semnul, rîndurile s'îi adune!

Dar' nainte, fiul Romei! cu pași repezi, ina-

inte!

Glasul Tău, glas de archangel: pe cîți mai

dorm s'îi trezească,

Să se uite 'n giur de sine, cum răsare din

morminte,

A strămoșilor mîrire și virtutea strămoșască!

Dorul libertății arde, fala Romei reînvie;

Mii de inimi e vestese și 'mpletesc cununii

de laur,

Să 'nucune pe bărbății ce-au luptat cu bărbăție,

Să 'nucune pe Vasile Lucaciu, cel cu „gură

de aur“.

Bochia, 21 Septembrie 1892.

Gavril Bodnariu.

Dincolo de mormînt earași ne vom vedea.

— Novellă. —

Biata L. — acolo'n pat zace palidă, bolnavă, — unica bucurie a mamei sale vîduve. Abia o poți cunoaște. Fața ei nu demult rumenă, veselă, acum e albă ca crinul; buzele ei au amuțit, numai cînd și cînd oftă-tează dureros.

La o singură privire cîtră acea ființă morboasă, îți stăpîne inima și nu-ți poți opri lacrimile. Dacă și vescețirea unei fiori strî-nese în noi compătimire, atunci cu cât ne

va fi durerea mai mare cînd privim la o fată, fiind în agonia morții. Menirea unui boboc de trandafir după natura lui e să înflorească, nu se vescească. Aici vedem contrarul. Plînge inima omului, simțînd că asta nu-i după legea naturii asta nu trebuie să fie așa, și abia se poate odihni. Încă trăsece, respirațiunea arată — dar' nu mult. Pe încetul i se fînece puterea vieții, ca lumina arde-toare, se vescețesc ca o floare ruptă. Cunoșuți și rudenile care stau în giurul ei abia își pot crede ochilor. Cine ar fi crezut că unica mîngăiere a mamei, bucuria rudenilor și cunoșuților așa iute se se schimbe în în-tristare a tuturor?

Nu mai cu cîteva săptămîni înainte cum a fost dînsa?

Ioima ei cea frîntă acum și sinul ei plin de durere a fost plin de cel mai curat amor, de speranțe și planuri fantastice. Nu demult s'a încredințat cu cel mai brav tîner din acel ținut, cu B. Dar' acum toate în de-șert, căci moartea învidioasă, și-a încredințat-o gîșei. Tatăl lui B. nesciind nimic de încredințarea lor și venindu-i la cunoștință că fiul seu vrea să iee în căsătorie pe fîica fostului seu pădurar, a devenit furios ca un leu, și l'a amenințat pe fiul seu cu excludere și alce. El a avut intențiunea să iee fiul seu pe fata unui proprietar mare din satul vecin. Spre acest scop a oprit căsătoria lor. B. se opuse voinței tatălui seu, și din acest incident s'a născut o luptă mare între tată și fiu. Dar' îndesert.

B. auzînd amenințările serioase ale tatălui seu pe care le-ar fi executat la timpul

seu, n'a mai resistat. Cine a cunoscut pe tatăl lui B. a trebuit să consimtă cu B., că trebuie să se supună, să cedează. Tatăl lui B. era cunoscut în tot ținutul ca om dur, superb, care nu cunoaște altă voință fără a lui, sau era așa precum voia el, sau altcum nu. Făcî el supușii era foarte aspru, pe alții de rang mai jos nu-i omenia; pe săraci îi privia că aceia față cu domniul lor au numai datorințe, dar' nu și drepturi, numai din lipsă vorbea cu ei și și atunci în mod imperativ. Cu un cuvînt așa om a fost, care nu cunoaște și nu iubese pe nimenia. Laudă i s'e cu vine lui B. pentru rezistențele contra tatălui seu, dar' toate înzadar, căci tatăl seu ear' a început cu amenințările. B. s'a ținut destul, dar' disputele între ei au devenit tot mai iri-tătoare, și nu voia cu nici un preț căsătoria lui cu L. În urmă B. a fost silit să retrimită inelul de logodnă.

Aci se începe năcazul L. . . La început a fost tristă, fără vorbă, căuta singurătatea. Acei ochi vineți, fermecători adese lacrimau. Din și în și tot mai palidă, mai fată putere; în urmă cade la pat. Triste zile au venit peste casa lor. Vorbiau șoptind, umblau în degete să nu conturbe pe cea bolnavă. Mama ani întregi priveghiază lîngă fata ei, n'are nici noapte nici ziua. Tot făcea ca să alineze cătuși de puțin durerile L. . . și vieța i s'ar da-o dacă ar pute scăpa vieța fetei sale. Pentru-ce se mai trăseacă dacă va muri L.

— Unde simți durere, dise mama cu un glas debil cîtră fata ei?

— Nu simt nici o durere, nu sînt bol-năvă, dise fata cu un ton dureros.

Sema rău, dacă bolnavul nu se plînge, dacă nu mai simte durere. Acestea mama le scia, ochii ei roșii de plîns earăși s'au um-plut de lacrimi.

— Mamă, iubită mamă, unde ești? dise fata fără a-și deschide ochii.

— Aci sînt, aci dragă, răspunse cu bu-curie prefăcută.

— Mamă, tu ear' plîngi, dise fata, nu plînge, căci peste puțin mă voi vîndea, ni-mic nu mă doare, m'aș pute și scula dacă nu aș fi așa debilă, dar' aici tot mă doare, arde-tînd spre inimă, dar' îmi va trece și aici, aerul de primăvară, mult îmi va folosi; D'leule dar' bun mai e acel aer de primăvară.

Mai mult n'a putut vorbi, a întrerupt-o tusa.

Au venit amicele ei, o mîngăiau în tot chipul. O întrebau:

L., așa că te simțesci mai bine? Ți trece numai să Ți strict dieta medicală, — o mîngăiau — dar' nici ele nu cred ceea-ce dise, se întorc să nu le vadă lacrimile amice lor morboasă. Peste puțin o cuprind friguri- rile mai tare. Pe fruntea-i ardîndă se ved picuri mari de sudoare, ea se lasă să i-le steargă, dar' nu Ți dice nimic. Pe fața ei se ved nise puncte, pete roșii. Buzele ei au roșit de ferbințeala și durerea cea mare din lăuntru, și pentru răcorire nu cere nici un păhar de apă, dar' dacă o îmbie, bea. Vorbește fără înțeles; aiurează, nu poți pricepe. Amine-tesce de haina de mireasă și cuuna albă.

Adese face amintire de numele logod-nicului ei, și acela pe care de atâtea-ori îl

violente, și peste tot s'a organizat o campanie sistematică în contra Ungurilor. Ugron Gábor a dis ca agitațiunea presei străine referitor la cestiunea naționalităților urmăresc scopuri de politică externă. Față de aceste agitațiuni, a dis deputatul maghiar, Ungurii trebuie să iee și ei măsuri, trebuie să useze de toate mijloacele de apărare; ear' dacă cele de până acum nu sunt suficiente, ele trebuiesc potențate. Horánszky a acceptat și dînsul, că Ungaria stă în fața unor agitațiuni bine organizate și înaintea opiniei publice europene cu totul descoperită, din cauză că nu se face nimic pentru luminarea opiniei publice europene. Biroulul de politică externă trebuie a-i se da toate mijloacele pentru ca să poată îndeplini bine această slujbă.

Spicuri din foile maghiare.

„Cheia trimisă la Roma” este titlul sub care „Erdélyi Híradó” dela 7 Oct. n. înjură și batjocorește pe Români din parohia dlui Dr. V. Lucașiu pentru că au trimis la Papa cheia bisericii din Șişeci.

Etă cum începe organul aporionist: „Ai paibei de invențioși au devenit bunii noștri Valahi. Inventează tot felul de lucruri, adevărați geniali, scu se spună — se mintă — ear' din iarbă se face brad secular, din dorință fac adevărată furtună distrugătoare. Vorba e numai ca să propage ura în contra Ungurilor, și deschid numai decât magazile lor cu grămădi mari de minciuni alose și secătur obraznice.

„Că poporul maghiar nu mult îi strică prin aceste „adevăruri” românești, de sine se înțelege, dar' strică mult biet poporul român smetit, orbit de agitatori.”

După ce face apoi pe larg istoricul trimiterii cheii la Roma și arată cuprinzător scrierilor ce i-a adresat ponteficului dela Roma, șovinista dela Cluj încheie:

„Că ce se va face cu cheia trimisă la Roma puțin ne pasă, dar' că până când guvernul nostru este dispus să tot rabde ticăloșiile acestor calumniatori ai patriei noastre, sîntem în adevăr curioși. Ar fi poate vremea să arătăm acestor agitatori afurisiți, că în patria noastră sînt temnițe și pentru trădătorii de patrie.”

Ungurii nu mai vîd decât tot „tradare de patrie”. Daco Românii, panslavii, Liga și Roma, toți au fost făcuți o apă în — presa maghiară!

„Magyar Hírlap” dela 7 Octombrie n. înjură surugiesc pe Trifu Militariu din Satul-nou, comitatul Torontal, pentru că în congregațiunea comitatensă nu numai s'a ridicat contra kisdedv-urilor, dar' a vorbit românește. Vicecomitele l'a întrerupt atunci, dicîndu-i: „Nu înțeleg limba aceasta” (Sgomot enorm). Preotul Militariu i'a răspuns: „Trebuie să o înțelegi, legea 'ți-o ordonă”. Și a continuat — scrie „M. H.” — să vorbească înainte, tot românește, în mijlocul mării neliniști a celor prezenți. A și ajuns la rezultat norocos, observă foia șovinistă, ca după vorbirea sa românească, congregațiunea să respingă propunerea lui!

Mirare ar fi fost să o primească!

Sub titlul „Compactor valahisator”, „Ellenzék” dela 7 Octombrie n. înjură pe un compactor clujan, care „și a pus inscripție pe cărțile legate de dînsul: „Georgius Hantz, compactor în Cluj”. „Ellenzék” exclamă, scriind aceasta: „Georgius Hantz rușii

provoacă, n'a venit, acela pentru care suferia ori ce.

Earși încetează, nu se mișcă cîsurii întregi, numai brațul și l' pune ici-colo.

Tace, — tace, suferă în tăcere.

Și această tăcere e atât de grea, atât de dureroasă!

— Mama mai bine l'ar asculta plîngerile ei decât să vadă această tăcere înfloritoare.

Medicul încă a abjîs de ori ce speranță, acum mîngăia numai pe mama. Aici numai Atotputernicul poate ajuta. Medicul nu mai efectua cauzei curează, dar' cauza nu o scia.

La casa lui B. e sgomot, mișcare, alaiu mare, mișca cînta frumos, vre o căteva sunete rătăcite au ajuns și în chilă morboasei L.—B., astăzi se va cununa cu fata proprietarului sus amintit. Conductul sta gata de plecare, numai mirele mai lipsa.

Se prezentează și el. Conductul pleacă. Fiecare voios, vesel, fața fiecăruia strălucia de bucurie, numai mirele era foarte serios, el și încă trist. Oaspeții cu toții vor trece pe strada unde locuiesc L. Morboasa auzind sunete de muzică, întreabă de cauza sgomotului.

Mama răspunde neprecis, nu spune adevărul, dar' L. i'a șoptit inimă totul. Sgomotul se aude chiar sub fereastră deodată. Mama se grăbește să tragă perdelele, ca să nu se vadă nimic din cele ce se întîmplă acolo afară.

dar' L. i'a întărit. L. se ridică, îi vine o putere în toate membrele și într'un moment

nează-te! (pe românește). Noi, tot în această limbă, dicem șovinistului turbat: „Fie-vă rușine! Nu știți decât să înjurați ca nisea surugii!”

Trădătorul dela Cluj, profesorul aemernic Moldorán Gergely a luat alaltăieri parte la serviciul divin ce s'a dat întru sărbătorirea celor 13 generații maghiari executată la 6 Octombrie 1849 în Arad.

Vedî așa, trădătorul, „onorează” (?) cu prezența sa astfel de serbări, ear' nu te tot jura că ești Român.

Din Macedonia.

(Raport special al „Tribunei”.)

Moloviște, 17 Sept. 1892.

Multe și grele sînt plagele de care este cercat românismul din Turcia fiind încă sub jugul clerului fanariot. Nu deodată s'a dis că cel mai implacabil inamic al românismului de prin părțile acestea au fost și sînt mai ales capii superiori bisericești, care cu fătîșe dîșmănie lucrează contra sfintei cauze române din Macedonia. Febrilitatea cu care acestia lucrează pentru realizarea idealului lor demult visat „mareea idee” este de nedescrisă. Ei desvîltă toată activitatea mai ales acum sînt doi ani de când se agit chestia înființării episcopatului român, folosindu-se de apucăturile cele mai nerușinoase cu scopul infernal și abominabil a pune obstacole la rezolvarea chestiunii bisericii naționale și prin urmare la introducerea limbii naționale în biserică. Pentru aceasta numai la biserică de aici s'au întîmplat 3—4 casuri care arată perversa lor intențiune că noi Românii s'e nu putem auzi în bisericile noastre dulcea noastră limbă părintească, ci numai cea grecoasă, astfel ca în modul acesta să fim totdeauna sub jugul lor și fiind la dispoziția lor prin predicățiunile vătămătoare limbii noastre în biserică chiar să ne inspire ideea antinațională, ca în cele din urmă greșindu-ne sau făcându-ne să ne ținem mult la cauza greacă să fie augmentat regatul grecesc cu noi. S'e nu crează Sfînșile Lor că nu înțelegem misiunea lor cu totul diametral opusă cu chemarea lor preotască și practică de ei numai ca misiune evanghelică. Misiunea lor nu este evanghelică, ci pur și simplu o mregă cu care vrea să ne prîndă și apoi să ne înghiță. Acum îmi aduc aminte de răspunsul patriotic al caprei de: *Non ad pasqua me vocas sed ipse cibi indices* din fabula „Lupus et Capra”. Le spunem sus și tare că vrem să fim și să rămînem Români, adevărați urmași ai celei mai nobile națiuni care a existat odată pe globul pămîntului și că nu ne facem Greci.

O altă dovadă eclatantă care constată că capii superiori bisericești greci sînt cei dintîi care se niseau a isăbuși simțul național al Românilor din Macedonia ca acestia să rămîna în perpetuu sub jugul clerului fanariot este și faptul următor:

În 12 Septembrie st. n. a. e. în ziua de Sămbătă a venit aici arhiepiscopul grec respectiv ca să officieze odată într'ua sa ca de obicei. Românii molovișteni, patrioți, îndată ce au aflat că va veni au eșit din comună afară cu toții împreună cu elevii și elevele, profesorii și profesorele școlii române din loc spre întîmpinare Preasfinșii Sale ca să l' facă onoare. Tot asemenea eșiră spre întîmpinarea Preasfinșii Sale și elevii și elevele, profesorii și profesora dela școala greacă ca să l' facă și ei o onoare. Apropiindu-se de orașul ar-

a fost la fereastră. Un moment l'a fost destul să vadă și să scie, că inima l'a spus adevărul.

Ea nu poate privi mult acea scenă, își întoarce fața de acolo, un strigăt ascuțit se aude, punîndu-și mîna la inimă, a cădut la pămînt — moartă.

Asta s'a întîmplat în scurt timp. Mama încremenită, vîdînd scopul fetei sale a alergat să o ducă dela fereastră, dar' ea a fost jos deja, numai un cadavru rece, fără viață l'a ridicat și l'a așezat pe pat.

Conductul vesel n'a voit să scie despre aceasta nimic, și-a continuat calea mai departe spre biserică. B. în contra voinței sale a aruncat o privire spre fereastră cunoscută și vîdînd între perdele pe mult iubita lui L., l'a fost destul pentru ca să l' pierdă paciența de până acum.

Când au ajuns oaspeții nuntași înaintea bisericii, au sunat campanele. Sunau jalnic de tot, par' că sciau că anunță moartea unei tinere. Mulți s'au indignat la sunetul campanelor și mulți și-au exprimat neplăcerea. Asta-i semn rău, asta nu însemnează bine. Vre-o căteva babe baate pe experiența lor s'au nisuit a adevări că de câte ori s'au auzit campanele înainte de cununie, n'a însemnat bine nici-odată. Unii mustrau pe clopotar, alții întrebau cine a murit? Mirele palid auzind că L. a murit a devenit de tot palid.

Traducere de: G. S. O.

(Va urma.)

chierul escortat cu trei dorobanți, elevii școlii antinaționale cîntară un cântec grecesc făcut cu dinadinsul pentru P. S. Sale, ear' elevii școlii române întonară imnul Sultanului pomenind în cântare ca să trăiască mulți ani îndelungați Maiestatea Sa Sultanul, care a dat deplină libertate Românilor a se instrui și a se ruga lui Dumnezeu în limba lor maternă. Arhiepiscopul vîdînd elevii și elevele școlii române în defilare se opri puțin înaintea lor binecuvîntându-i și mulțumind Românilor pentru onoare ce l'au făcut. Nu după mult porni spre comună fiind însoțit de toți bunii Români și de elevii și elevele și de profesorii și profesorele școlii române, care l'au condus până la metropolie cîntîndu-se în tot drumul diferite cântecuri românești, ear' elevii și elevele dela școala greacă rămăseseră mai îndărăt, lăcîșiseră mai departe spre întîmpinarea P. Sale. După sosirea lui la metropolie Români patrioți se duseră ca să l' facă o felicitare de bine-entare și să l' deie de veste că în biserică s'a cîntat se cîntă și se va cînta chiar la strana dreaptă în limba română. La începutul conversației P. Sa era cam vesel de onoare ce îi făcuseră însă cînd a auzit eșind din gura lor cuvîntul că se vor ruga chiar înaintea lui în limba lor maternă s'a mîniat foc dicînd că nu le este permis una ca asta. Românii insistînd că se va cînta românește în biserică atunci P. Sa a trecut peste marginea bunei cuvințe exprimîndu-se în mod foarte brutal și barbar că dacă s'ar cînta în limba română în biserică vor eșii Românii fără capete de acolo.

Auți colo! Fără capete vor eșii Românii! Ce cuvinte frumoase pronunță arhiepiscopul greci fiind îmbătați de fanatismul lor. În sfîrșit și Românii molovișteni auzind aceste cuvinte pronunțate de arhiepiscopul se infuriară tare și se sculară în mod brusc și au plecat dicîndu-i că ei vor pune pe cîntărețul lor se cînte în limba română chiar cu riscul de a eșii fără de capete din biserică, sau cu alte cuvinte, cu periclitarea de a-și pierde viața lor.

Ei bine, în seara aceea chiar la vecernie intrînd arhiepiscopul a slugi, intrară și toți bunii Români, avînd în frunte pe cîntărețul lor dl. Spiro Popescu. La prima cîntare românească Presf. Sa a somat pe cîntărețul român, însă acesta n'a luat în considerare somațiunea arhiepiscopului, ci continua mai departe cu cîntarea. Vîdînd aceasta arhiepiscopul ordonă sovariilor să intre în biserică și să oprească cu forța pe cîntărețul român a mai cînta românește. Sovații intrară cu pușcile în mîna și cu țigările aprinse și au somat pe cîntărețul român derogîndu-i cîntarea în limba română, însă acesta ne ascultînd de ordinele lor, se repedîră a l' scoate dela locul de cîntare, dar' bunii Români nu l' lăsară în mîinile lor, spunîndu-le că ei l'au pus se cînte românește. Sovații nu ascultară de cuvintele Românilor și au prins pe cîntărețul român de brațe și l'au scos dela locul de cîntare fiind înlocuit imediat de un cîntăreț grec pe care l'a adus arhiepiscopul cu dînsul. Nu se mulțumiră sovații numai cu scoaterea cîntărețului român. Ei au scos și pe dl. Todi Narte, Român de suflet și de inimă și cel mai aprig susținător al românismului, care ședea lîngă cîntărețul român și l' apăsă spre a nu fi scos dela locul seu de cîntare adresîndu-se de mai multe ori către arhiepiscop prin cuvintele că Românii avînd deplină libertate dela Maiestatea Sa Sultanul au tot dreptul a se ruga lui Dumnezeu în limba maternă și că dacă P. S. nu l' lasă să se bucure de dreptul acesta, ei (Românii) nici nu ar vrea să l' cunoască ca șef religios. Cîntărețul român înainte de a se retrage la o parte ca să dea derușine pe arhiepiscopul în chestiune, a spus sovariilor că se caute pin buzunarele P. S. se nu cumva să aibă vreun revolver, căci P. S. care s'a pronunțat că vor eșii fără capete din biserică, Românii, le spune, poate că și-a procurat și vre-o armă ca să ne ucidă. La acestea P. S. a răspuns că este la dispoziția sovariilor să cerceteze dacă ar ave cu el vre-o armă.

Deși cîntărețul român respectînd ordinele sovariilor n'a putut să cînte românește, totuși s'a cîntat în biserică în limba română din partea elevilor școlii române, care au cîntat de mai multe ori „Doamne miluesce” și în urma vecerniei unul din elevi a cîntat „Sfînte Dumneșeule” cu toate, că n'au fost lăsați în pace nici ei din partea sovariilor, care îi alungau din biserică cu pușcile în mîna.

În următoarele, adevărat Duminecă în 13 Septembrie st. n. a. e., s'a întîmplat alte scene în biserică și mai mari.

La intrarea arhiepiscopului în biserică în ziua indicată mai sus, cîntărețul român începî se cînte românește. Preasfinșia Sa auzind că se cîntă românește începî a țipa pară și foc ordonînd sovariilor să intre imediat în biserică și să oprească cîntarea în limba română. Acestia intrară în biserică earși cu țigările aprinse, a execută ordinele arhiepiscopului, însă n'au isbit a scoate pe

cîntărețul român dela loc, neputînd străbate mulțimea Românilor, care făcuseră un fel de cîdelă în giurul cîntărețului și în cele din urmă s'au retras fînt depărtați mai mult de strîgătele Românilor, care le spuneau să se retragă, căci ar fi rău pentru ei. Sovații retrăgîndu-se, cîntarea în limba română începî se răsune în biserică, și a mers minunat de bine până la finea oficialului divin. Arhiepiscopul nu mai putea de năcaș și se prefăcea că nu aude cele cîntate în limba română.

Duminecă seara la vecernie Preasfinșia Sa arhiepiscopul din cestiune, vîdînd că nu este în stare a opri cîntarea în limba română din cauză că era apărută cu zel și abnegațiune din partea bunilor Români molovișteni, care s'au luptat vitejește contra arhiepiscopului și sovariilor, cînd cu vorba, cînd cu amenințarea, și fiindcă scia că ear' era să se cetească în limba română, închiidînd biserică, a luat cheile și a slujit în camera unde era găzduit, camera numită metropolie, unde nu încep decît 12—15 persoane. Tot așa a procedat și Luni dimineața, adevărat în ziua Sfîntei-Cruci în 14 Septembrie a. e.

Ce să facă P. S. arhiepiscopul grec ca să-și răbune contra Românilor care l'au dat de rușine? A trimis chiar Duminecă un om la Bitolia cu o petițiune, intențînd proces contra a două persoane, anume contra cîntărețului român dl. Spiro Popescu, și contra dlui Todi Narte, energicul luptător național, acuzîndu-i ca pe nisea turburatori. A doua zi Luni au și fost citați la autoritate. Cătră prînd se duseră la autoritate, sus șisele persoane, acuzate fiind, însoțite de alți mulți Români patrioți și înfășădundu-se înaintea Excelenței Sale Valului din Bitolia, care supunîndu-i la un interogator, și fiind găsiți de nevinovați au fost îndată legitimați.

Luni seara la vecernie Preasfinșia Sa acind că cîntărețul român lipsește și că dacă ar deschide biserică nu este cine să cînte românește, a pus să toace cum n'a mai tocat vreodată, poate nici la Paști nu toacă așa mult și tare, ca să se strîngă lumea și să l' vadă slugind, auzind în biserică numai limba greacă. Tot asemenea a făcut și Marți dimineața.

Cred că nu va fi superflu a spune că într'o di nisea reneșăi fanatici făcîră o observanță arhiepiscopului, cum de n'a putut Preasfinșia Sa cu sovații dimpreună să oprească cîntarea în limba română. La aceasta Preasfinșia Sa a răspuns că ce era să facă el singur, fie și cu dorobanți. Apoi l'a spus așa: De ce n'au eșit vre-o 3—4 voinici din partidul vostru (grecesc), precum au eșit mulți din partea Românilor pentru a l' face rezistență.

Până când oare arhiepiscopul greci vor între bînța astfel de expediențe mîștave ca cele de mai sus contra noastră a Românilor, cu scop ca să înăbușească simțul nostru național și prin urmare a nu ne lăsa să ne desvîltăm în ideea de naționalitate?

Nu s'au convins încă că toate căte fac contra limbii române din Macedonia, tind a da forță mai mare focului naționalității în loc să l' stingă? Sforțările uriașe ce fac în genere cercurile grecomane ca să ne greceizeze sînt zadarnice. Sînt tot atât de zadarnice ca și cînd ar voi să amestece focul cu apă, fiind noi Românii sub auspiciile Maiestății Sale glorioșului și marinosului nostru Sultan, care dorind egala îndreptățire a naționalităților ce sînt sub sceptrul seu și vîdînd că chestia macedo-română este încă tînără, ne dă tot sprînginul necesar, întocmai ca o mamă iubită care mai mult se gîndesc la fiii săi cei mai tineri, decât la cei mari, și dă mai mare ajutor celor mai tineri, decât celor mai mari, până-cînd și cei dintîi mai cresc și se mai fortifică.

N. Buia.

Colonisările vechi și recente în Banatul-timișan.

Lugoj, 21 Septembrie v. 1892

Istoricii maghiari în scrutările lor vin și constată, că prin secolul al XIV-lea în Banatul-timișan se dovedesc cu toată certitudinea că au existat districte valahe cu organismul și cu politica lor administrativă, și care au fost conduse de o nobilime română înflăcărată de rîvna iubirii de patrie și neam. Apoi că această constituție valahă, conservată din adînci bătrînețe, avea în sine un ce natural deosebit prin care se diferia de modul legislațiunii maghiare. Aceste drepturi se exercitară mai pînă în secolul XVII, ba ce e mai mult chiar și guvernul turcesc, cel mai absolut și cel mai tiran, respectase o umbră a acestor instituțiuni, și dreptul de proprietate era nealienabil, de care se bucura spații români.

Tot ei dovedesc din arhivele lor secrete că plaiurile, domeniile și prediile din Banat erau parte donațiuni regesci și parte cumpărate, și așa prin succesiune devenite în proprietatea oligarhiei valahe care neîntreput se și folosia de averile lor.

Etă și unii proprietari cu numele: Găman, Macicar, Trântul, Fiat,

Peica, Flocă, Floare, Bogdan, Ciornea, Gurban, Ganiza, Corvini, Bizerea, Racoviță, Oprean, Beseșab, Literat, Lating, Stoia, Iosica, Pfișaca, Vlad, Sebeșan, Castruț, Marin (Peica proprietar în Silha), Turcu, Fodor, Pobora, Corneti etc. etc.

Tot acești savanți maghiari dovedesc că această nefericită nobilime română fuses în mod volnic și mai ne mai pomenit depozată de către guvernul din Viena și apoi silită la o vieață de brigantagiu.

Tot istoricii maghiari cu regret se pronunță, că această oligarhie valahă, ca să-și recăștige averile sale strămoșesci, se prezentase la Curtea din Viena unde pretinseese domeniile sale, și numai după ce camerele le demogaseră cererea se reintorsese în Banat și ne mai avînd alta de făcut mare parte emigrase în părțile Hațegului, ear' altă parte se fău haiduci de plaiu.

Cu alte cuvinte, vine urgia nemțească cu ideea de germanizare și ocupăd Teara-Banatului, și pe dreptul pumnului, fără a mai respecta continuitatea de drept a poporului băștinat, răpesc privilegii, nimicesc drept de succesiune, contracte de cumpărare, și pe adevărații proprietari îi pune în prîbigire, și pentru reclamele și protestele lor îi declară de tîlhari și briganti, asmuțiți de curtea otomană. Contra acestor briganti apoi Neamțul a ordonat o armată de persecuțiune și extirpare. Românii erau spînzurați și împușcați. Întocmai ca de prezent, cînd Românii cer și pretind drepturi, Maghiarii le răspund cu infamii și cu demolarea caselor proprii.

După aceste atrocități se urmează aducerea coloniilor șvabe și bietul popor bănățean în propria lui țeară, în comunele și în pămînturile sale era considerat ca un parvenit.

Norocul fuses că agenții răspîndiți prin țările germane nu aflară mai multe suferite de cumpărat ca să plece în Banat; dar' dacă se afla, de sigur că poporului român nu l' rămănea alta decât emigrarea sau slugăroicia pe la ușile coloniștilor.

Coloniștii se execută cu o grandomanie și cu un aparat de oficiali care delimite și pregătesc tot Banatul într'u comunitate străinilor; ear' pe poporul român îl alungă fără considerare din comunele lui și pe acestea le prefac pentru coloniști.

Etă un specimen din aceste fapte.

Comuna Sacala za (com. Timișului) pe la anul 1700 era o comună din cele mai populate de Români. Posedă biserică de lemn și avea o poporație de circa 2600 suflete. Agricultură, viticultură și prăsierea vitelor era ocupațiunea lor principală.

Îns pe acele timpuri nefericite o ordonanță de căteva șire era desajuns ca o comună română să fie ridicată și transportată cu baioneta de-alungul Banatului, ca să fie abandonată în atare orstrov între nemărginitele bălți.

Ordonanța vine și la Sacalaza ca locuitorii români să deserte comuna lor și să facă loc coloniilor germane. Românii încep a se nemulțumi, încep a protesta în fine a se umili pe la ușile guvernurilor, dar' toate fură zadarnice, că o altă ordonanță îi pune în 500 de cară în ziua de Sf. George și cu blăsteme și lăcrimi erau siliți între baionete să plece la extremele Banatului, pe locurile cele mai infectate, unde mare parte murise de boale epidemice, ear' restul ce mai rămase luase lumea în cap.

La 1768 imperatul Iosif călătorind prin Banat, a cercetat comunele din giurul Becichereului, de unde s'a reintors nemulțumit la Viena, raportînd împărătesei Maria Theresia că Românii se împărtășesc de o rea administrațiune, adesea sînt necesități a-și părăsi propriile lor locuiri și pămînturi în folosul altora.

Dela aceste vremuri nefericite trecu mai mult de un veac, și toate suferințele se lăsară uitării, — așa precum face de regulă Românul, — și poporul român răspîndit printre codrii, prin văgăurile munților începî a se domestic lucra argila infertilă și lutoasă. Acum aceste locuri după un secol și mai bine devin favorabile. Și ne trezim cu o altă haită de colonii cu mult mai periculoasă, căci acestea nu rîvnesc numai la avere: noastră, ci ne periclităază existența și moralitatea, pentru că sînt Maghiari și vai de noi Maghiari calvini și poate și păgîni.

S'a cerut aceste pămînturi de nenumărate ori în folosința Românilor, din pricină că înmulțindu-se poporul pe aceste ținuturi, cu puținul lor nu mai pot trăi, ministrul de agricultură nu a satisfăcut pretenșiunile, ear' autoritățile comitatense, în a căror interes era ca să nu peară poporul folosit în toate afacerile, și-a bătut joc de pelerinagiul în mase al poporului nefericit, cerînd cumpărarea cu bani a pămînturilor nobililor români depozdați de urgia nemțească.

Pentru-că de ce valoare mai poate ați fi acel popor dela care guvernul țării îi ia toate isvoarele de câștig? Pentru-ce preț sînt acele comune cărora li s'a luat pășunatul și

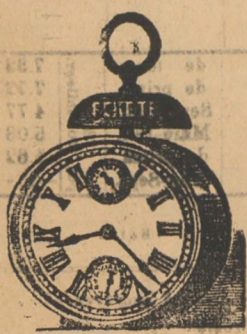
Pentru redactiune responsabil: **Andrei Baltes.**

„Fin de Siècle“.

Mirarea secolului.

Puterea electrică în serviciul industriei practice

a luat un avânt însemnat pe terenul fabricațiilor, o reducere de prețuri la multe mărfuri, a aflat locul care până acum a fost în umbră. Conspectul de față poate să convingă p. t. public, despre ieftinătatea tuturor, și e rugat fiecare să binevoască a se convinge prin comandarea vre-unui lucru cât de mic. Ori-ce comandă se va efectua imediat cu rambursă, și la cas de inconvenientă se va primi înapoi fără contradicție, se va schimba sau se vor înapoia banii.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 2.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secundă și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăcut cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai 2.50

a același deșteptător cu arătător mecanic de dată ce funcționează de sine în eternitate fl. 3.50.

Numai fl. 4.50 Concert-Armonica,

excelent acordată și fină

cu 12 clape, cu bas, pe care se pot cânta toate piesele din lume. Cel mai splendid instrument musical, trainic și frumos lucrat, numai fl. 4.50.

136 recuise de scris.

Numai fl. 1.—

1 casetă elegantă conține următoarele:
50 coale hârtie de epistolă fină, octav.
50 plicuri bune ce se potrivește la hârtie.
3 condeie de penă franceze durabile împănate cu capsule.
3 excelențe creioane Hardmuth.
24 pene de scris într-o cutie.
1 frumos notes legat în lack.
1 coală hârtie sugătoare roșă.
1 lineal de lemn de cedru cu centimetru.
2 leniare și gumă.

Fiecare se-și cruțe plumănilor și se-și cumpere pentru fl. 1.50

8 bucați recuise de fumat:

1 pipă de lemn cu scurgere,
1 verge fină potrivită la ea,
1 jăclău de pele fin,
1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă,
1 țigăre de țigară,
1 pipă de țigaretă igienică, spumă de mare,
1 excelentă pipă de casă scurtă
1 vergea pe potriveală.
Toate împreună fl. 1.50.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 2.—

1 orologiu de bronz, care merge bine regulat,
1 sipcă de țigaretă de spumă de mare,
1 țigăre de țigaretă, țesătură de artă,
1 aparat de foc vechnic,
1 cravată de mătăș și atlas,
1 ac de cravată cu petri,
1 creion de nickel cu penă,
1 briceagă și scobitoare de dinți,
1 inel cu petri,
1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

Toate 10 daruri laolaltă costă fl. 2.

Numai fl. 6.50

costă un rînd de haine bărbătesci

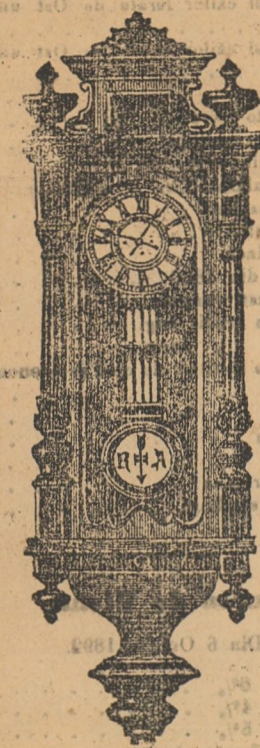
modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brinn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 pâr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate II. calitate
Un rînd întreg fl. 6.50 fl. 8.50
III. calitate
fl. 10.50

Drăgă măsură e suficient să se arete la comandă lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecilor, precum și colorarea dorită a vestimentelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

Același vestiment pentru băieți după măsură de la 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Un „Mignon“ de Viena orologiu cu pendulă

50 cm. mare costă numai

5.50

splendid, ajustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste oroloage cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc gothic bogat sculptate, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fină ce se poate îndepărta și au

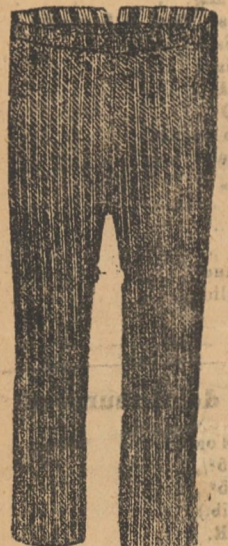
un mecanism aproape neruinabil.

Cheia cu care se trage orologiu e dublă, mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și bizuită mobilă.

Același orologiu cu pendulă cu mașină ce face se bată fl. 6.50.

Oroloage mari de salon cu pendulă 1 mtr. înalt, la 14 zile se trage odată fl. 7.85.

Același cu mașina de bătăe numai fl. 12.—

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucați de pantaloni de iarnă

gata, durabil în diverse mostre, eleganți și fini, pe care li-am primit în loc de plată, sînt silită că vîreme mai tîne proviziunea, se-și vînd în detalii sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stoffe de modă gătită. fl. 1.90
Sorta II-a din stoffe de Brinn. fl. 3.—
Sorta III-a din stoffe de lână de oaie fl. 4.50

Totți pantalonii sînt gîtiți după cel mai nou jurnal din stoffe tari de iarnă și elegant. La comandă din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pînteceului.

97 cr. Fiecare articol 97 cr.

1 orologiu de bronz ce merge regulat, cu garanță 97 cr.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acătătoare 97 cr.	1 inel din aur-douăle cu petri 97 cr.	1 medalion din aur artificial, cu petri 97 cr.	1 brățar dela expoziția din Paris 97 cr.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 97 cr.
Cușină de iarnă din pelus de Persia, cu vată călduroasă 97 cr.	1 pălărie bărbat. din pîslă moale foarte țigătoare 97 cr.	4 cravate bărbat. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 97 cr.	1 păreche mînuși călduroase pentru iarnă, din lână 97 cr.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbăți 97 cr.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 97 cr.
1 cămașă bărbătească, foarte fină gîtită, albă ori colorată 97 cr.	1 pâr. ismene bărbat. din pîslă de casă bine lucrate 97 cr.	6 pâr. ciorapi bărbat. într-o culoare ori cu vîrghi frumoase 97 cr.	3 pâr. ciorapi fem. într-o culoare sau cu vîrghi frumoase 97 cr.	1 corsetă cuirasată, fason parisian, foarte durabilă 97 cr.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 97 cr.
1 cămașă femeiească din șifon ori în cu broderii 97 cr.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 97 cr.	1 pâr. ismene fem. din șifon, cu broderie fină 97 cr.	1 sucană călduroasă, cu broderie 97 cr.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spălat. 97 cr.	1 sort de lister, calitate bună, caro, chivit, 7/8 de mare 97 cr.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 97 cr.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 97 cr.	1 covor de pat din stoffă de jute desen frumos 97 cr.	1 cearceafă de tot mare și gată 97 cr.	6 merindare de in, mari și tari 97 cr.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 97 cr.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 97 cr.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 97 cr.	1 năframă de mătășă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 97 cr.	3 batiste de mătășă de Lyon, în mai multe culori 97 cr.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 97 cr.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 7/8 de mare 97 cr.
1 pipă din spumă de mare artificială 97 cr.	1 spîț de țigară spumă de mare veritabilă cu chichilibar 97 cr.	1 pipă pentru burghel, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 97 cr.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu țeapala fulgerului 97 cr.	1 portmoneu tot din pele cu încheietoare 97 cr.	1 portmoneu pentru bani și documente 97 cr.
1 lămpă cu o lumină intensă 97 cr.	1 șafală de cusut de mătășă cu scule de cusut 97 cr.	1 album pentru fotografii, foarte fin 97 cr.	1 brișag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 97 cr.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 97 cr.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 97 cr.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	6 furculițe franc din argint de Phönix veritabil 97 cr.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 97 cr.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 97 cr.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 97 cr.
1 țigăre de zahăr splendid argintărită și fină 97 cr.	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 97 cr.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 97 cr.	Împărțat și împărțat, 2 frumoase figuri de decorație 97 cr.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 97 cr.	1 brișu, tășig veritabil, foarte ascuțit 97 cr.

1 bucată, 30 coți pînză de munte fl. 5.50.	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviette fl. 2.25.
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucați cearceafuri nechivite, 3 coți de lungi 2 coți de late fl. 3.50.	1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50.
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu marginea colorată fl. 2.25.	O garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.	1 rest de covor 6 metri fl. 2.—.

Dela un transport

rămase în restanță 3000 bucați

Toale pentru cai de cavalerie

se dau repede cu jumătate preț din cauză că s'a sistat livrarea. Toalele aceste minunate de bune sînt 175 cm. lungi și 130 cm. late, provîdute cu vîrghi colorate,

groase ca scîndura, călduroase ca cojocul

și costă acumă cât durează depositul

1 bucată fl. 1.68 1 păreche fl. 3.30

comandă se efectuează imediat la solvire prin mandat postal sau trimiteră cu rambursă, dacă nu se potrivește, la cerere se înapoiază banii.

Toale pentru cai de lucru

pro bucată 2.50

de o exportățiune minunată durabilă și frumoasă

Surprinsă mare!

Sînt însărcinat din partea unui fabricant notabil ce se luptă cu calamitatea plăilor, a vînde un deposit întreg de

32,000 bucați excelente, mari, groase, moderne, neasemenat de călduroase, drăgălașe

Broboade

de cea mai bună calitate de cheviot de iarnă 2 coți lungime și 2 coți lățime

cu ciucuri lungi răsuciți, în toate colorile plăcute, pe când aceste broboade de iarnă minunate, s'au vîndut mai înainte în fl. 3.50 bucată, de sigur că acumă trebuie să fie ori-ce damă veselă când o asemenea broboadă gree o capătă cu

fl. 1.50.

Comandele se fac contra rambursă de către firma plenipotențiată: mari de tot 9/4—10/4

broboade de iarnă „Himalaya“

calitate I. fl. 6. calitate II. fl. 3. calitate III. fl. 6.

Numai fl. 5
rocuri
de pousse

Numai fl. 1.80
jachete
de iarnă

elegante, gata, călduroase, cuprîșite, din cel mai bun pousse stirian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate colorile, de toamnă și de iarnă.

Sortă mai fină fl. 6.—

pentru domni și dame, în cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă. Numai fl. 1.80.

Din Cheviott fl. 3.—

Fiecare comandă, fie ori-et de mică, se va trimite sub controlă îngrijită pe lîngă rambursă postală. — Tot ce nu corespunde se primesce momentan înderet, se schimbă și se retrimite banii. — Comandele sînt de a se adresa:

FEKETE'S Lieferungs-Magazine internationaler Waaren,

zur „ung. Krone“, WIEN, 5. Bezirk, Rüdigerasse Nr. 113 = Nr. 113.